

GỢI Ý ĐÁP ÁN ĐỀ SỐ 19

PHẦN	CÂU	NỘI DUNG	ĐIỂM
I		ĐỌC HIỂU	4,0
	1	Đoạn trích bàn luận về ý nghĩa và giá trị của tiếng cười, sự hài hước trong cuộc sống con người.	0,5
	2	Trong bối cảnh xã hội nhiều áp lực, con người cần tiếng cười để giúp tâm hồn thanh thản, tinh thần thư thái, giảm bớt áp lực và tiếp thêm sức mạnh vượt qua thử thách.	0,5
	3	Câu hỏi tu từ: <i>"Phải chăng, sự hài hước chính là cơ chế chịu đựng đau khổ mà tạo hóa ban tặng cho mỗi người chúng ta?"</i> Tác dụng: - Về nội dung: Câu hỏi khẳng định sự hài hước là món quà quý giá của cuộc sống, giúp con người chống đỡ và vượt qua khổ đau. - Về nghệ thuật: Hình thức câu hỏi nhưng không nhằm tìm câu trả lời, mà gợi suy ngẫm, tạo sức gợi mở, tăng tính thuyết phục cho lập luận. - Về tình cảm, thái độ: Thể hiện sự trân trọng và ngợi ca giá trị của sự hài hước, khích lệ người đọc nuôi dưỡng tinh thần lạc quan, tích cực.	1,0
	4	Ý kiến <i>"Sự hài hước chính là cơ chế chịu đựng đau khổ mà tạo hóa ban tặng cho mỗi người chúng ta"</i> có nghĩa: - Hài hước, nụ cười là sức mạnh tinh thần giúp con người giảm bớt đau khổ, lo âu, vững vàng trước nghịch cảnh. - Đó như một "cơ chế tự nhiên" của tâm hồn, giúp ta chữa lành vết thương tinh thần và lan tỏa năng lượng tích cực đến mọi người.	1,0

		Nhờ có hài hước, cuộc sống trở nên nhẹ nhàng, bớt căng thẳng và giàu ý nghĩa hơn.	
	5	- Khái quát văn bản: Văn bản khẳng định vai trò của nụ cười và sự hài hước trong việc giúp con người sống lạc quan, giảm bớt áp lực, đồng thời lan tỏa niềm vui và tình yêu thương đến xung quanh. - Bài học: Từ văn bản, chúng ta hiểu rằng cần giữ cho mình một tinh thần lạc quan và nụ cười trong cuộc sống. Dù gặp khó khăn, cũng phải học cách nhìn sự việc nhẹ nhàng, tìm niềm vui để vượt qua thử thách. Mỗi người cũng cần biết lan tỏa tiếng cười, sự hài hước đến bạn bè, gia đình và mọi người xung quanh để họ cảm thấy được sẻ chia, động viên. Một nụ cười có thể xóa đi khoảng cách, gắn kết con người và làm cuộc sống thêm tươi đẹp. Vì vậy, mọi người hãy rèn luyện cho mình thói quen sống tích cực và biết gieo niềm vui mỗi ngày. - Lí giải: Bởi vì khi ta lan tỏa tiếng cười, ta không chỉ giúp chính mình hạnh phúc mà còn mang lại năng lượng tích cực cho người khác, đó là cách đơn giản nhưng sâu sắc để làm cuộc đời trở nên tốt đẹp hơn.	1,0
II		VIẾT	6,0
	1	Từ vấn đề ý nghĩa của nụ cười và sự hài hước trong cuộc sống được nêu trong văn bản: <i>"Nụ cười là phương thuốc quý giá nhất"</i>, hãy viết một đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của em về quan niệm: <i>"Một nụ cười bằng mười thang thuốc bổ"</i> (Tục ngữ Việt Nam).	2,0
		a. Đảm bảo cấu trúc đoạn văn nghị luận: HS có thể triển khai theo nhiều cách: diễn dịch, quy nạp, phối hợp,...	0,25
		b. Xác định đúng vấn đề nghị luận. Quan niệm: "Một nụ cười bằng mười thang thuốc bổ".	0,25

	c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm Mở đoạn: - Giới thiệu vấn đề nghị luận: Tại sao một nụ cười lại có thể quý giá và hữu ích đến thế? Thân đoạn: (1) Giải thích: - “Một nụ cười bằng mười thang thuốc bổ” nghĩa là nụ cười giúp tinh thần thoải mái, giảm căng thẳng, cải thiện tâm trạng và sức khỏe, đồng thời tạo ảnh hưởng tích cực đến những người xung quanh. - Nụ cười còn là phương tiện giao tiếp vô hình, truyền tải thiện chí, yêu thương và niềm vui. (2) Bàn luận: Tại sao nụ cười lại trở thành “thang thuốc” cho tinh thần và sức khỏe con người? - Thực trạng: • Nhiều người hiện nay ít cười, thường căng thẳng, lo âu, dẫn đến tinh thần và sức khỏe suy giảm. • Ngược lại, những người luôn duy trì nụ cười tích cực thường lạc quan, dễ thích nghi và có mối quan hệ tốt với mọi người. - Ý nghĩa: • Rèn luyện tâm lý lạc quan, giảm căng thẳng và mệt mỏi. • Thúc đẩy mối quan hệ xã hội, tạo thiện cảm và sự đồng cảm. • Tạo động lực, niềm vui, giúp con người sống tích cực và yêu đời hơn. (3) Phán đề, mở rộng: Phê phán những người sống tiêu cực, thiếu đi mất nụ cười. Con người lúc đó sẽ sống căng thẳng, dễ cô lập, sức khỏe suy giảm và tinh thần mệt mỏi. Nụ cười không chỉ cải thiện tinh thần cá nhân mà còn lan tỏa năng lượng tích cực đến cộng đồng. (4) Bài học nhận thức và hành động: - Nhận thức: Nụ cười là “liều thuốc” quý giá giúp con người khỏe mạnh, hạnh phúc và gắn kết. - Hành động: Hãy rèn luyện thói quen mỉm cười, đón nhận và trao gửi niềm vui cho bản thân và mọi người. Kết đoạn:	1,0

	- Khẳng định lại vấn đề: Một nụ cười không chỉ mang lại niềm vui mà còn cải thiện sức khỏe và mối quan hệ. - Gửi gắm thông điệp: Hãy luôn mỉm cười, bởi một nụ cười có thể bằng cả chục thang thuốc bổ cho tâm hồn và cuộc sống. Hướng dẫn chấm: - Phân tích đầy đủ, sâu sắc: 1,0 điểm. - Phân tích chưa đầy đủ hoặc chưa sâu: 0,5 điểm – 0,75 điểm. - Phân tích chung chung, sơ sài: 0,25 điểm.	
	d. Chính tả, ngữ pháp Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt. Hướng dẫn chấm: Không cho điểm nếu bài làm có quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp.	0,25
	e. Sáng tạo: Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.	0,25
2	Đọc đoạn thơ sau: <i>Hạt lúa cời từ đồng lúa Chín nắng mười mưa lòng nào nở bỏ Lúa ơi nước mát lúa ngâm Hạt lúa bị thương trăn trở này mầm Thương lúa quặn đau như người đẻ khó</i> <i>Đất êm dịu tựa bàn tay người đỡ Mầm mạ lọt lòng mập mạp trắng xanh</i> <i>Phải đất nghèo nên hạt lúa giàu tình Biết thương người như người thương lúa? Quen nắng bông, dẫu dầm vào lửa Lúa vẫn nguyên lành mầm xanh.</i> <i>(Hạt lúa cháy này mầm - Nguyễn Duy)</i> Bằng một bài văn nghị luận (khoảng 400 chữ) hãy phân tích hình ảnh hạt lúa - một biểu tượng cho sức sống, niềm tin và tình nghĩa của con người Việt Nam trong đoạn thơ trên.	4,0

	a. Đảm bảo cấu trúc bài văn nghị luận. Mở bài giới thiệu vấn đề nghị luận, thân bài triển khai vấn đề nghị luận, kết bài khái quát lại vấn đề.	0,5
	b. Xác định đúng vấn đề nghị luận. Hình tượng hạt lúa – biểu tượng cho sức sống, niềm tin và tình nghĩa bền chặt của con người Việt Nam.	0,25
	c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm HS có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề nghị luận, nêu rõ lý do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục. Sau đây là một hướng gợi ý: Phân tích hình ảnh “Hạt lúa cười từ đồng lúa/ Chín nắng mười mưa lòng nào nở bỏ”: Từ “cười” nhân hóa hạt lúa, thể hiện sức sống kiên cường và tinh thần lạc quan giữa gian khổ. “Chín nắng mười mưa” – chuỗi lao động nhọc nhằn của người nông dân – gợi lên bao mồ hôi, công sức, nhưng cũng là niềm tin yêu cuộc sống. Câu thơ như khẳng định: hạt lúa là kết tinh của tình người và công sức lao động. Phân tích hình ảnh “Lúa ơi nước mát lúa ngâm/ Hạt lúa bị thương trăn trở này mầm”: Tác giả dùng hình ảnh “bị thương” để miêu tả quá trình hạt lúa này mầm – một sự sống được sinh ra từ gian nan, đau đớn. Hạt lúa mang linh hồn của con người Việt Nam: dẫu tổn thương, vẫn vươn lên mạnh mẽ, vẫn hướng về ánh sáng của sự sống. Phân tích hình ảnh “Phải đất nghèo nên hạt lúa giàu tình/ Biết thương người như người thương lúa”: Câu thơ giản dị mà giàu triết lý. “Đất nghèo” không làm con người khô cạn tình cảm, mà trái lại, càng khiến con người “giàu tình”, biết yêu thương, đùm bọc nhau hơn. Hạt lúa – biểu tượng của tình nghĩa, gắn kết giữa người và đất, giữa con người với nhau trong lao động và cuộc sống.	2,5

	Phân tích hình ảnh “Quen nắng bông, dẫu dầm vào lửa/ Lúa vẫn nguyên lành mầm xanh”: Đây là biểu tượng cho sức sống bền bỉ, nghị lực vươn lên trong nghịch cảnh của người Việt. Dù trải qua gian khổ, “mầm xanh” – niềm tin và khát vọng – vẫn luôn tồn tại. Hạt lúa trở thành hình ảnh ẩn dụ cho tinh thần Việt Nam: chịu thương, chịu khó mà vẫn kiên cường, lạc quan. Ý nghĩa chung: Hạt lúa trong thơ Nguyễn Duy không chỉ là hạt ngọc của đất trời mà còn là biểu tượng của con người Việt Nam – giàu tình nghĩa, nghị lực, yêu lao động và luôn vươn lên trong khó khăn. Qua đó, tác giả ca ngợi vẻ đẹp tâm hồn dân tộc, khẳng định sức sống mạnh mẽ và niềm tin bất diệt vào tương lai. Kết luận: Bằng hình ảnh hạt lúa giản dị mà giàu sức gợi, giọng thơ chân thành và đậm sâu, Nguyễn Duy đã gửi gắm triết lý sống nhân văn, ca ngợi phẩm chất cao đẹp của con người Việt Nam. Hạt lúa trong bài thơ không chỉ nuôi sống con người mà còn nuôi dưỡng tâm hồn, là biểu tượng bất diệt của sức sống, niềm tin và tình người trên mảnh đất quê hương. Hướng dẫn chấm: - Phân tích đầy đủ, sâu sắc: 2,5 điểm. - Phân tích chưa đầy đủ hoặc chưa sâu: 1,0 điểm – 2,0 điểm. - Phân tích chung chung, sơ sài: 0,25 điểm – 0,5 điểm.	
	d. Chính tả, ngữ pháp Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.	0,25
	e. Sáng tạo: Bài viết có giọng điệu riêng; cách diễn đạt sáng tạo, văn phong trôi chảy.	0,5
ĐIỂM TOÀN BÀI THI: I + II = 10 điểm		